

నాగరికత నర్తించని ఆ రోజుల్లో.. అందమైన విజయనగరం వీధుల్లో..

నలభైఏళ్ళ క్రిందట..

జాబిలి పంచింది వెన్నెల వెలుగా...వెండి మంటా..?

(క్రిందటి సంచిక నుంచీ తరువాయి)

3

మర్నాడంతా సుబ్బులు కనిపించలేదు. అసలు ఆ రోజంతా ఆ దృష్టే నాకు లేకపోయింది. సెలవల్లో ఇక్కడికి వచ్చినప్పుడు నాన్నగారు నా కప్పగించే పని కొంత ఉంటుంది. ఫార్వెస్ట్ రేంజరు ఆఫీసుకి వెళ్ళి ఆ పని చక్కబెడుతూ ఉండాలి. అక్కడ నాకు చాలా మంది స్నేహితులు ఏర్పాడారు. అప్పుడప్పుడు వాళ్ళ జీపుల్లో నెల్లిమర్ల వరకూ వెళ్ళి రావడం కూడా కద్దు. పనిలేనివాడికి ఉన్నన్ని వ్యాపకాలు అన్నీ ఇన్నీ కావు.

ఆ వేళ జీపులో తిరిగి వస్తూంటే చీకటి పడింది. కొబ్బరి తోటల మధ్య నుంచి ప్రయాణం చేస్తూ హఠాత్తుగా సుబ్బుల్ని గుర్తుచేసుకున్నాను. అర్థం కాని క్రాసువర్షు ఫజిల్ విప్పడంలో ఉన్న ఆనందాన్ని అనుభవించాను. ఒక్క రోజు అనుభవంతో తెలిసిన సుబ్బుల్ని అర్థం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తూ.

వచ్చేసరికి ఇల్లంతా నిర్మానుష్యంగా ఉంది. అసలే మనుషులు తక్కువ. అందులోనూ ఉన్నవాళ్ళే కనిపించటం లేదు. మా ఇంటి తలుపులు తాళం వేసి ఉన్నాయి. వసారాలో కుర్చీలో కూర్చున్నాను. ఇంటాయన భార్య తాళాలు తెచ్చి ఇచ్చింది. "మీ అమ్మ పురాణానికి వెళ్ళారు బాబూ! నిన్ను అవసరమయితే, భోజనం పెట్టుకు తినెయ్యమన్నారు. త్వరగానే వచ్చేస్తారట."

"చీకటి పడింది. ఒంటరిగా ఎలా వస్తుంది?" అని గొణుక్కున్నాను.

"అదేం ఫరవాలేదులే. కన్యకా పరమేశ్వరీ ఆలయం ఎంత దూరం? మా సుబ్బులు కూడా వెళ్ళింది. ఈ పాటికి ఇద్దరూ వస్తూనే ఉండాలి కూడాను" ఆవిడ వెళ్ళిపోయింది.

నా దృష్టంతా హఠాత్తుగా పురాణం మీదకు మళ్ళింది. ఇక కూచోలేక రోడ్డు మీదకు వచ్చి నడక సాగించాను. సగం దూరం నడవక ముందే అమ్మా, సుబ్బులూ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ వస్తున్నారు. నన్ను ముందు సుబ్బులే పోలిక పట్టినట్టుంది. అమ్మ భుజం కదిపింది. నా వేపు కళ్ళతో సూచిస్తోంది. అమ్మ చూసి చాలా సంతోషించింది. స్త్రీకి అండగా నిలిచే వ్యక్తిని చూస్తే చాలా గర్వంగా ఉంటుందనుకుంటాను. నేనలా ఆమె కోసం రావడం చాలా సంతోషాన్ని కలిగించిందిలా ఉంది. దగ్గరయాను. "చిన్నప్పట్నుంచీ వాడంతే. నేను ఒక్క క్షణం కనిపించకపోతే వెదుక్కుంటూ వస్తాడు. నేనంటే ప్రాణం వాడికి" అంటూంది. కాస్త ఎడంగా నడుస్తున్నాను. మరో

క్షణంలో ఇద్దరూ నన్ను మరచిపోయారు. భగవద్గీతను బోధించే కృష్ణభగవానుడు అర్జునుడి వైరాగ్యం, ఆత్మ - పరమాత్మ, పురాణం శాస్త్రాల గాఢతకు సంసారం ఉందా? ఈ రోజు పళ్ళెంలో ఆయనకెంత డబ్బు ముట్టి ఉంటుంది? ఇలాంటి విషయాలన్నీ సునాయాసంగా వాళ్ళ మాటల్లో దొర్లిపోతున్నాయి. సుబ్బులు అమ్మ చెప్పింది వింటూ మధ్య మధ్య అర్జునుడి అస్త్ర సన్యాసాన్ని గురించి తన అభిప్రాయాల్ని వెల్లడిస్తోంది. అందులోనూ ఐహిక - ఆముష్మికాలూ, జీవకర్మ, మోక్షం ఒకటి రెండుసార్లయినా తొంగి చూసి ఉంటాయి.

బట్టల షాపులోంచి అందమయిన జంట నాలుగయిదు పార్సెళ్ళు మోసుకుని కారు దగ్గరికి వస్తోంది. భార్య చాలా నాజూకుగా పచ్చగా పొట్లకాయలాగ ఉంది. అందమయిన బొమ్మకి ఉల్లిపార కాగితం చుట్టినట్టు నీలిరంగు చీరె ఆమె శరీరానికి వేలాడుతోంది.

ఆమెకీ సుబ్బులుకీ పోలిక చూసుకున్నాను. సుబ్బులుకి అందంగా చీరె కట్టుకోవటం తెలియదు. అసలా దృష్టి లేదు. తెల్లటి శరీరం, అందమయిన కళ్ళు. చిన్న పెదాలూ మరిచిపోతే, ఆమె ఎవరి దృష్టిలోనూ పడవలసిన అవసరం లేదు. పైపెచ్చు ఆమె మాట్లాడే అర్జున విషాదయోగం వింటే మరీ ఆశ్చర్యం కలుగుతుంది. **ఎవరికయినా, వయస్సులో ఉన్న అమ్మాయిలో ఆధ్యాత్మిక దృక్పథం చాలా ఎబ్బెట్టుగా ఉంటుంది.** పద్దెనిమిదేళ్ళ అమ్మాయి వేదాంతం మాట్లాడడం అంతగా రుచించలేదు నాకు. నేను చాలా దూరంలో ఉన్నాననుకుంది గావును. చాలా చురుకుగా మాట్లాడుతోంది మా అమ్మతో.

హఠాత్తుగా రోడ్డుకి అటుపక్క సైకిలు మీద వస్తున్న వ్యక్తిని గుర్తుపట్టాను - సత్తిరాజులు! ఎందుకో అతనూ పురాణానికే వెళ్ళివస్తున్నాడనిపించింది. ఓ క్షణం అతణ్ణి ఏడిపించాలనే పిచ్చి కోరిక కలిగి రోడ్డు దాటి అటువేపాచ్చేసాను. నన్ను చూసి ఎంతో ఆనందించినట్టు "హాల్లో సార్! మా సుబ్బులు ఇంట్లో ఉంటున్నారు కదూ మీరు?" అన్నాడు.

"మీ సుబ్బులు రాకముందు నుంచీ ఆ ఇంట్లోనే ఉంటున్నాం?"

మొదట తెల్లబోయి, గుక్కతిప్పుకోకుండా నవ్వాడు. సైకిల్ దిగి నడుస్తూ "భలేవారే మీరు!" అన్నాడు.

"పురాణం ఎలా ఉంది? భారత యుద్ధం పారంభమయిందా?" అన్నాను.

నిర్ఘాతపోయాడు. అతని రహస్యమేదో నా చేతిలో దొరికిపోయినట్టు ఆశ్చర్యంగా చూసి "నేను పురాణానికి వెళ్ళానని మీకెలా తెలుసు?" అన్నాడు.

సుబ్బుల్ని చూపిస్తూ "వాళ్ళు వెళ్ళారుగా, మీరూ వెళ్ళక పోతారా అని" అన్నాను. గ్రహించి తృప్తిగా నవ్వుకున్నాడు. ఆ మాటకి సిగ్గుపడతాడనుకున్నాను కానీ అలా అన్నందుకు సంతోషించాడు. "అసలు ఆ విషయమే మీతో మాట్లాడాలనుకున్నాను సార్. మీరు నాకో సహాయం చెయ్యాలి" అన్నాడు. నాకర్థం కాలేదు. తెల్లబోయి చూశాను.

ఉన్నట్టుండి నాతో అన్నాడు "నేను చాలా ధనవంతుణ్ణి తెలుసా? మా అమ్మ పోతూ ఆస్తంతా మా మామయ్య ఆధీనంలో ఉంచిపోయింది. లేకపోతే ఒక వెలుగు వెలిగేవాడిని. నాకొక్కటే సమస్య" అని ఆగాడు. యావద్భారతాన్నీ జయింపనెంచిన అశోకుడు దక్షిణాది పాలిమేరలు మిగిలిపోయాయని పడ్డ దిగులు అతని ముఖంలో కనిపించింది.

"ఏమిట"న్నాను.

"మగాడికి సమస్య ఏముంటుంది? - పెళ్ళి" అన్నాడు.

"జీవితంలో సమస్య కానిది ఏదయినా ఉంటే అదొక్కటే అనుకుంటున్నాను నేను" అన్నాను. నవ్వాడు. "మీరేదో పరిహాసం ఆడుతున్నారు. నిజం చెప్పండి. రాత్రి శోభనాద్రిగారు సుబ్బులు పెళ్ళి విషయం మాట్లాడుతున్నారు కదూ?"

జవాబు చెప్పలేదు. రోడ్డుకి అటువేపు నడుస్తున్న సుబ్బులు వేపు చూశాను. మేమిద్దరం మాట్లాడుతున్నామని గ్రహించినట్టుంది. ఉండుండి ఇటు చూస్తోంది. నేను చూడటం గమనించి ముఖం తిప్పుకుంది.

"సుబ్బులు నా క్లాస్ మేటు" అన్నాడు సత్తిరాజులు.

"ఆ అమ్మాయి ఏమీ చదువుకోలేదట కదా?" అన్నాను.

నవ్వి. "నేను మాత్రం చదివి చచ్చానా? అయిదో క్లాసు దాకా ఇద్దరం కలిసి బడికి వెళ్ళే వాళ్ళం. తర్వాత వాళ్ళ నాన్నకి బదిలీ అయిపోయింది. నేను మరో సంవత్సరం అయిదో క్లాస్ చదివి మానేశాను. తర్వాత చదువు ఒంటబట్టలేదు. సుబ్బులు ఎప్పుడయినా సెలవలకి వస్తే కనిపించేది. నేనంటే వాళ్ళ కుటుంబంలో ఓ మనిషిలాగే చూసుకుంటారు" అని ఆగాడు.

గంట స్థంభం దగ్గరికి వచ్చాం ఇద్దరం. "మంచి కమలా పళ్ళు తింటారా?" అన్నాడు. నేనాప్రశ్న విననట్టే నటించాను. సుబ్బులు మా వేపే చూస్తూ కాలేజీ వేపు తిరిగింది అమ్మతో పాటు.

"నేను చదువుకోనందుకు ఇప్పుడు విచారపడుతున్నాను. సుబ్బుల్ని పెళ్ళి చేసుకోడానికైనా నేను చదువుకునేవాడిని. చదువురాదని మావరయ్య నా ఆస్తికి పెద్దయాడు కాని, వస్తేనా" చాలా దీనంగా, నిస్సహాయంగా అన్నాడు.

"మరి నా వల్ల జరిగే సహాయం ఏమిటి?" అన్నాను.

ఈసారి అమాయకమయిన కోరిక కోరాడు. "మీరు బాగా చదువుకున్నారు. డబ్బు బాగానే ఉన్నట్టుంది. ఆ ముసలాడికి మీమీద దృష్టి ఉన్నట్టుంది. అందుకే ఎవరితోనూ ఎప్పుడూ మాట్లాడంది మీతో అంతసేపు కబుర్లు చెప్పాడు. అందుకని... అందుకని..."

"చెప్పండి" అని ప్రోత్సహించాను.

"మీరు మాత్రం సుబ్బుల్ని పెళ్ళిచేసుకోకుండా జాగ్రత్తపడాలి. వాళ్ళు బలవంతం చేసినా సరే"

ఫకాలున నవ్వేశాను. అతను తెల్లబోయి చూశాడు నావేపు.

భయం భయంగా అడిగాడు "ఏం? అప్పుడే చేసుకుంటాననేశారా?"

లేదన్నాను.

"మీరు ఆ అమ్మాయి పక్కన నిలబడితే తమ్ముడిలాగా ఉంటారు" అన్నాను ధైర్యం చేసి.

"అక్కడే వచ్చింది చిక్క" ఆ క్షణంలో అతని ముఖంలో కనిపించిన దిగులు చూస్తే ఎలాంటివాడికైనా గుండె కరుగుతుంది "అయినా నా ప్రయత్నంలో నేనున్నానులేండి. వాళ్ళూ వెళ్ళిపోయినట్టున్నారు. రండి నా సైకిల్ కండి. ఇద్దరం పోదాం" అన్నాడు.

పక్కకి చూశాను. సుబ్బులూ, అమ్మా కనిపించలేదు. "అక్కరలేదు. మీరు వెళ్ళండి" అన్నాను. సత్తిరాజులతో మాట్లాడాక అతణ్ణి అసహ్యించుకోవలసిన విషయాలకంటే జాలిపడవలసిన అంశాలు ఎక్కువ కనిపించాయి. అయితే ఏదో ప్రయోజనం దృష్టిలో ఉన్న అమాయకులంత మూర్ఖులు మరొకరుండరు. ఆలోచిస్తూ నెమ్మదిగా అడుగులు వేశాను. ఇంటికి మరో అరగంటకి చేరాను. అమ్మ నాకోసం ఎదురు చూస్తూ వసారాలో కూర్చుంది.

"తాళం జేబులో ఉంచుకుని చెప్పవేరరా - గంటయింది ఇక్కడ చతికిలబడి" అంది నన్ను చూసి.

త్వరత్వరగా పెరట్లోకి వెళ్ళి కాళ్ళు కడుక్కున్నాను. అప్పటికే శోభనాదిగారు భోజనం చేసి నిద్రపోతున్నట్టున్నారు. నిన్న ఆయనతోనూ, ఇప్పుడు సత్తిరాజులతోనూ మాట్లాడాక, సుబ్బుల్ని రెండు ప్రశ్నలు అడగాలనిపించింది. భూమి గుండ్రంగా ఉంటుందని తెలుసు. కాని దానికి ఆమె ఏం గుర్తు పెట్టుకుందో తెలుసుకోవాలని ఉత్కంఠ. భోజనం చేసి కావాలని వాకిట్లోకి వచ్చి కుర్చీమీద కూర్చున్నాను. వాళ్ళింటిలో గిన్నెలు కదిలాయి. చీపుళ్ళు ఇల్లంతా తుడిచాయి. మంచాలు వాలాయి. ఇక ఇవాళ్ళికి సుబ్బులు కనిపించే యోగం లేదనుకుని నిస్పృహగా చేతిలో ఉన్న పేపరు విప్పాను. జీపు కుదుపుతో ఒళ్ళు హూనమయిందేమో చిన్న కునుకు పట్టింది.

"వాకిట్లో లైటు ఆర్పేసి పడుకో సుబ్బులూ" అన్న ముసలావిడ కేక మగతలో అస్పష్టంగా వినిపించింది. అప్పుడు సుబ్బులు వాకిట్లోకి వచ్చింది. లైటు ఆర్పేయబోతూ నా చేతిలో పేపరు చూసి గతుక్కుపడి "చదువుకుంటున్నారా? అయితే చదువు పూర్తయ్యాక ఆర్పేసి పడుకోండి" అని లోపలికి నడవబోయింది.

"సుబ్బులూ" అని పిలిచాను అనుకోకుండా. కొన్ని పేర్లకి గారు అని చేరోస్తే బాగుండదు. ఏదో అలవాటులేని పని చేసినట్టుంటుంది. అయినా ఎందుకు పిలవాలి ఆ అమ్మాయిని నేను? ఆలోచించేలోగానే ఆ పని జరిగిపోయింది.

విస్తుపోతూ నా వేపు చూసింది. "మీ పూర్తి పేరు నాకు తెలియదు. అందరూ అలాగే పిలిస్తేను...."

"అదే నా అసలు పేరు... ఏం పిలిచారు?" అంది సుబ్బులు మెల్లగా

"మిమ్మల్ని రెండూ ప్రశ్నలు అడగాలి" అన్నాను.

ఒక్క క్షణం మెడలో పూసల దండని వేళ్ళతో తడుముతూ అలా పస్తాయింది. విద్యార్థిని పరీక్షాధికారి చూసినట్టు నన్ను గమనించింది.

"ఇప్పుడా? ఇంత రాత్రివేళా? మామ్మ లేస్తుంది బాబూ... రేపు చూద్దాం" అనేసి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

దేనికయినా ఆడది ఎదురు తిరగకుండా, అభ్యంతరాలని చెపితే ఆ పని ఎడల ఆమె సుముఖంగా ఉన్నట్టే లెక్క. అంతే కాక సుబ్బులు గడుసుగా 'రేపు చూద్దాం' అంటూ రేపటికో అనుభవాన్ని పదిలంగా దాచుకుంది. నా ప్రశ్నల్ని గురించే అందమయిన కలలు కంటూ నిద్రపోతుందనుకున్నాను. కనీసం అలా అనుకుంటూ నిద్రపోవడంలో నాకు చాలా అందమయిన కలలు వచ్చాయి.

మద్రాసులో చదువుకుంటున్న నాకు ఇంతకన్నా చాలా అందమయినవాళ్ళూ, చదువుకున్నవాళ్ళూ కనిపించారు. కాని కొందరికి తాజ్ మహల్ అందంగా కనిపిస్తే, కొందరికి అజంతా బాగుండొచ్చు. కొందరికి వాళ్ళ ఊరిలో శిథిలమైన దేవాలయమంటే మక్కువ ఉండొచ్చు. విచిత్రమేమిటంటే అది చూశాకే తమ అభిరుచి జాగ్రతమవుతుంది. సుబ్బులు పాత తరహా మనిషేమో కాని, తెలివి తక్కువ పిల్లేం కాదు. మరునాడు నేను మాట్లాడతానని తెలుసు. ఒంటరిగా కనిపిస్తే తను మాట్లాడాలనీ తెలుసు. అందుకని ఒంటరిగా కనిపించడం మానేసింది. ఉదయం వాకిట్లోకి వస్తే "ఏం పంతులూ! కాఫీ అయిందా?" అని పలకరించారు శోభనాద్రిగారు. తలూపాను.

"మీరో?" అన్నాను.

"ఇదిగో... మీ ఇంట్లో మీ అమ్మే ఉన్నారు కనక త్వరగా కాఫీ అయిపోయింది. మా ఇంట్లో ఒకరికి ఇద్దరయారు. ఇంకా తెమల్లేదు. ఏం సుబ్బులూ?" అని కేకేశారు. సుబ్బులు కాఫీ గ్లాసుతోనే వచ్చింది. రాత్రి నాతో మాట్లాడిన సూచన పెదవుల్లోనూ కళ్ళలోనూ కనబడుతుందేమోనని వెదికాను. కాని యథాలాపంగా కాఫీ మీదే దృష్టి ఉంచుకుని తాతయ్య దగ్గరకి వచ్చింది సుబ్బులు. నాకు కొంచెం నిరుత్సాహం కలిగింది. తాతయ్యకి కప్పు అందించింది. నా వేపు చూసి, "మీకూ కాఫీ తెచ్చేదా?" అంది.

శోభనాద్రిగారు అందుకున్నారు. "అడిగి తెస్తారటమ్మా ఎవరన్నా? అతను అప్పుడే తాగాడులే. అయినా రాక రాక ఇంటికి వచ్చాడు. వాళ్ళ అమ్మ ఇచ్చిన కాఫీ రుచించినట్టు నీ కాఫీ రుచిస్తుందా? ఏమోయ్!"

ఆ మాటలకి పూర్తిగా నిరుత్సాహపడిపోయాను. సుబ్బులు కూడా తాతయ్యతో పాటు నవ్వింది.

"మీకు అరవం వచ్చా?" అనడిగింది ఉన్నట్టుండి.

"ఓ. మా రూంమేటు కోయంబత్తూరు నుంచీ వచ్చాడు. తీరికవేళల్లో నాకు అరవం నేర్పాడు. అంతకాకపోయినా కొంతవచ్చు. అయితే నాకు వచ్చిన అరవం పూర్తిగా గ్రాంథికం" అన్నాను.

"మా సుబ్బులికి హిందీ వచ్చునోయ్. ఓ పరీక్ష కూడా ఫెయిలయింది. హిందీ సినిమా పాటలన్నింటికీ అర్థం చెప్పతుంది" ఆ మాటలకి సుబ్బులు నవ్వలేదు. ఏదో ఆలోచిస్తున్నట్టుంది.

"మీరు అరవ సినిమాలు చూస్తారా?" అంది మళ్ళీ.

"ఓ! " అన్నాను.

"వాళ్ళది చాలా మంచి భాష" అంది మురిసిపోతూ.

"మీరు అరవ సినిమా భాష చూసే వాళ్ళ భాష మంచిదనుకుంటే అసలు భాష తెలిస్తే నిరుత్సాహ పడిపోతారు" అన్నాను.

ఈ ప్రసంగం నచ్చినట్టుంది. "నేను వస్తానోయ్. కాఫీ కోసమే ఇంతసేపు తచ్చాడాను. ఇక స్నానం చేసి వీధిన పడాలి." అని లేచారు శోభనాద్రిగారు.

ఇప్పుడిక సుబ్బులతో మాట్లాడవచ్చనుకున్నాను. కాని మన ఆలోచనలు ఆడవాళ్ళు ఎలా పసిగట్టివేస్తారో మరి "పాపం ఆయనా స్నానం చేసి వీధిలోకి వెళ్ళాలి కాబోలు. పద, తాతయ్యా. నీళ్ళు తొర్లించి ఇస్తాను" అని కాఫీగ్లాసు తీసుకుని తాతయ్య వెనకే వెళ్ళిపోయింది.

హతూశుణ్ణయిపోయాను.

ఆ సాయంకాలం మళ్ళీ స్నానానికి వస్తుందేమోనని బాత్‌రూం దగ్గర గంట సేపు కూచున్నాను. ఒకటి రెండు సార్లు స్నానాలు చేశాను. అందువల్ల మర్నాడు తెల్లారేసరికి జలుబు వచ్చిందే కాని సుబ్బులు రాలేదు.

మర్నాటి ఉదయం పేపరు చదువుతూ వీధి స్థంబానికి ఆనుకు నిలబడితే "ఒరేయ్, కరివేపాకు అమ్మిని పిలువు" అని లోపల్నుంచి అమ్మ కేకేసింది.

పావుగంటసేపు పదిరకాల బేరాలు పెట్టి రెండు రెమ్మలు వేయించుకున్నాక, అమ్మ "అమ్మాయి సుబ్బులూ! కరివేపాకు కావాలేమో మీ మామ్మని అడుగు" అంటూ లోపలికి వెళ్ళింది. పేపరు మడిచి కరివేపాకు బుట్టనే చూస్తూ నిలబడ్డాను. సుబ్బులే వచ్చింది. నన్ను చూసి యధాలాపంగా "ఏమిటండీ ఇవాళ పేపర్లో విశేషాలు?" అంది.

"ఒక అబ్బాయి మాట్లాడాలనుకుంటున్నాడని తెలిసి కూడా ఒక అమ్మాయి తప్పించుకు తిరుగుతోందట. అదే విశేషం!"

కరివేపాకు అమ్మి ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ లేచింది. "అదేటి! అలాటి యిసయాల రాస్తారేమిటి బాబూ?" అంటూ.

సుబ్బులు ఫక్కున నవ్వేసింది. ఆ అమ్మిని వెళ్ళిపోనిచ్చి

"ఏమిటండీ మాట్లాడుతారు?" అంది కవ్విస్తున్నట్టు

ప్రేయసీ ప్రియులిద్దరూ వెన్నెల రాత్రిలో కలిశాక ప్రేయసీ ప్రియుని ప్రక్కనే కూర్చుని "నాకింక అరగంట వ్యవధి ఉంది చెప్పాలనుకున్నదేదో చెప్పు" అంటే "ఆ చంద్రుడెంత అందంగా ఉన్నాడో చూడు. అది చెప్పడానికే పిలిచాను" అనలేడు ప్రియుడు. "బయట నా రిక్షా ఉంది. దాంట్లో ఇంటికి వెళ్ళు" అంటాడు తప్ప.

సరిగ్గా పరిస్థితి అలాంటిది కాకపోయినా ఆమె చూపు చూడగానే అడగాల్సిన విషయంలో సూటిదనం పోయింది. అయినా ప్రారంభించాను. " ఆరోజు మీ తాతయ్య.. "

మధ్యలో అంది "మా తాతయ్య చెప్పినదంతా మరిచిపోండి ఆయనకి పిచ్చి, ఏదేదో చెప్తారు."

ఇంకేం మాట్లాడాలో తోచలేదు.

"సత్తిరాజులు నీకు చిన్నతనం నుంచీ తెలుసటగా? నిన్ను పెళ్ళిచేసుకోవాలని.... "

"వాడుత్త వెధవ. వాడిని ఇంట్లోకి చేరనివ్వద్దంటే తాతయ్యా, మామ్మా వినరు."

నాకు నవ్వు తోసుకొచ్చింది, సత్తిరాజులు మీద ఆమె సూటిగా ప్రకటించిన అభిప్రాయానికి.

"ఏదో అడుగుతానన్నారు, అడగండి మరి" అంది.

నాకు కరచరణాలు ఆడలేదు. "నా ప్రశ్నలనిటికీ సమాధానాలు చెప్పేసావు. నీకు పాస్‌మార్కు" అన్నాను.

"ఇంతేనా మీరడిగేది? ఇంకా ఏమిటో అనుకున్నాను. ఇదే అయితే తాతయ్య ముందడిగినా చెప్పేదాన్నిగా?" అంది నవ్వుతూ.

నేను సిగ్గు పడిపోయాను. అడగవలసిన ప్రశ్నేదో మరిచిపోయావా ఫూల్ అని గుర్తుచేస్తోందా ఈ పిల్ల? ఇంత చిన్న విషయాలకి తాపత్రయమెందుకని వెక్కిరిస్తోందా? కాని ఒక్కటి మాత్రం అర్థమయింది. నేనేదో అడుగుతాననుకుని ఇన్ని రోజులూ తప్పించుకుంది. తీరా ఇవేనని తెలిసి నవ్వుకుంది లేక నిరుత్సాహ పడిందా? ఇంతకూ ఎలాంటివి ఆ ప్రశ్నలు?

"ఇంతేనా మీరడిగేది?" ఆ ప్రశ్నలో ఏదో సమాధానం కోసం మనస్సు ఉరకలు వేసింది. ఈ మధన అంతా గుమ్మానికి చేరబడి గమనిస్తోంది. "ఇక వెళ్ళేదా?" అంది నేను తేరుకున్నాక.

మరీ తబ్బిబ్బయి పోయాను ఆ ప్రశ్నకి.

"థాంక్స్!" అన్నాను.

లోపలికి వెళ్ళబోతూ ఆగి "నాకో సహాయం చేసి పెడతారా?" అని అడిగింది.

"తప్పకుండా. చెప్పండి" అన్నాను ఉత్సాహంగా.

"మీకు ఎప్పుడన్నా తీరిక దొరికితే నాకు అరవం నేర్పండి. ఇక్కడ పనేం లేదు. ఊరికే నేర్చుకోవాలని ఉంది."

"తప్పకుండా, తప్పకుండా. నాకు తీరికన్న మాటేఁచిటి? మీకు తీరికున్నప్పుడే చెప్పండి." అన్నాను ఆనందంతో.

"మా దుర్ల కూడా నేర్చుకుంటానంది. మధ్యాహ్నం ఎప్పుడయినా సరే. నేను రెడీయే"

"దుర్లెవరు?"

"అదిగో, ఆ మూడో ఇల్లు. తాసీల్లారుగారమ్మాయి."

సగం ఉత్సాహం చచ్చిపోయింది నాకు.

"సుబ్బులూ! కరివేపాకు ఏదే?" అని లోపల్నించీ ముసలమ్మ అరిచింది.

సుబ్బులు మరుక్షణంలో మాయమయింది.

కసిగా మూడో ఇంటి వేపు తిరిగాను. ఎదురింటి మెట్లమీద కాలానించి సైకిలు మీద కూర్చున్న సత్తిరాజులు కనిపించాడు. వాడి ముఖంలో ఏడుపు స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. కాని నా ముఖంలో ఏడుపు వాడికి అర్థం కాలేదు. ఇద్దరం కాసేపు కసిగా ఒకరి ముఖం ఒకరు చూసుకున్నాం.

4

దుర్ల అచ్చు కోతలాగ ఉంటుంది. వాళ్ళ నాన్న తాసీల్లారు గనక ఆమె బుద్ధులు కూడా అలాంటివే వచ్చాయి. వాళ్ళ నాన్నలాగే ఎప్పుడూ ఆమె స్వభావం కూడా జీపులో ప్రయాణం చేస్తూవుంటుంది. మనసంతా పంచదార పర్మిట్ల కోసం వచ్చిన జనం లాగ, ఫైళ్ళ మీద ఆర్డర్స్ కోసం వచ్చిన గుమ్మస్తాల్లాగ, మన మాటలు తనకు చేసుకుంటున్న నివేదనల్లాగ అరమోడ్డు కనులతో వినడం అలవాటు చేసుకుంది. అసలా అమ్మాయికి అరవం నేర్చుకోవాలనే ఇష్టమే లేనట్లు మొదటి మధ్యాహ్నమే అర్థమయింది నాకు. ఆ ఉదయం ఊరంతా తిరిగి తిరిగి ఒక అరవం తెలుగు పాఠ్యపుస్తకం సంపాదించి తెచ్చాను. పాఠం చెప్పడం చాలా శ్రద్ధగా ప్రారంభించాను. తీరా నాకు దొరికిన ఇద్దరు విద్యార్థినులు ఒకరికొకరు పూర్తిగా భిన్నంగా కనిపించారు. ఆ చదువే తన సర్వస్వం అయినట్లు సుబ్బులు బల్ల మీద కూర్చుంటే నేనేదో తను జీతం ఇచ్చి పెట్టుకున్న ప్రైవేటు మేష్టరునయినట్లు నిర్లక్ష్యంగా చూస్తూ కిటికీ ఊచల్ని పట్టుకు వేలాడించి దుర్ల.

"అబ్బ! ఈ అక్షరాలేమిటి బాబూ,మరీ ఇన్ని వంకర్లు! భాష వినడానికి సుఖంగా అయినా లేదు. ఎన్నాళ్ళు పడుతుందో ఇవన్నీ రావడానికి?" ఇలా మొదలెట్టింది.

"తెలుగు భాష కూడా మీకు త్వరగా వచ్చి ఉండేమో ననుకుంటాను" అన్నాను ఇక ఉండబట్టలేక.

"ఏమో, గుర్తులేదు. మా నాన్నగారిని కనుక్కుని చెప్పతాను" అని ఫక్కున నవ్వింది.

నా ముఖం ఎర్రనవడం, ఆమె పట్ల విసుగు సుబ్బులు గ్రహించిందేమో కాని మాట్లాడలేదు. అడగాల్సిన అనుమానాల్ని అడిగి తల ఎత్తకుండా వ్రాస్తోంది.

"ఏమండీ, మద్రాసులో మంచి ఇంపోర్టెడ్ గూడ్స్ దొరుకుతాయంటారు నిజమేనా?" అని అడిగింది దుర్గ, పాఠం ఆపేసి. తెలీదన్నాను.

"కాస్త తెల్సుకుని నాకు మంచి జపాన్ శాటిన్ శారీస్ తెచ్చిపెట్టకూడదూ? డబ్బు ఇస్తాను" అంది.

"డబ్బు ఇవ్వకపోయినా తెస్తాను. మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే, కాని మన చీరలు మీకు చాలలేదా?" అన్నాను పళ్ళ మధ్య నుంచి. జీవితంలో ఆమెతో ఎవరూ అనివుండరేమో. వెయ్యి రకాలుగా మురిసిపోయి 'నాటీ' అంది, కళ్ళ కొసల నుంచి చూస్తూ. సుబ్బులు ఇదంతా తనకు పట్టనట్లు రాస్తోంది.

ఈలోగా హనుమంతరావు స్కూటర్ మీద వచ్చేసరికి పాఠం ఆగిపోయింది. అంతే, అదే మొదటి పాఠం, చివరి పాఠమూను. ఎందుకంటే ఆ సాయంకాలం సుబ్బుల్ని వాళ్ళమ్మ కేకలు వేయడం స్పష్టంగా విన్నాను.

"మన చదువే అంత మాత్రంగా వచ్చింది. ఇప్పుడా అరవం నేర్చుకోకపోతేనేం? చదువొచ్చే జాతకమయితే ఇలా ఉండడమేం?" అంటూ.

సుబ్బులు ఏం మాట్లాడినట్టు లేదు. నేను గతుక్కుమనాను. పెద్దవాళ్ళు తమకి ఇష్టంలేని విషయాని ఖండించాలనుకున్నప్పుడు సాధారణంగా సరైన కారణం చెప్పరు. నా దగ్గర నేర్చుకోవడం ముసలమ్మకి ఇష్టం లేదేమో. దాన్ని ఎంత అందంగా మలిచి చెప్పింది! దుర్గ రావడం వల్ల సగం ఉత్సాహం పోయిన నాకు, ఈ మాటల్లో పూర్తిగా ఉత్సాహం చచ్చిపోయింది. వీలయితే ఈ పనిని తప్పించుకొందామనుకుంటుండగా మర్నాడు ఉదయం బయటికి వెళుతున్నప్పుడు సుబ్బులు ఎలా కనిపెట్టిందో గుమ్మం దగ్గరికి వచ్చి చెప్పేసింది.

"ఏమిటో, ఎంత ప్రయత్నించినా చదువు ఒంటబట్టడం లేదండీ. పని పాడవుతోందని మామ్మకి కోపం. అయినా ఇప్పుడు నాకు చదువేమిటి? మీరు తెచ్చిన పుస్తకం నాకివ్వండి చాలు..." అంది.

అమ్మ నడిగి పుస్తకం తీసుకోమని చెప్పి వీధిలోకి వెళ్ళిపోయాను. ఆ మధ్యాహ్నం దుర్గ కూడా వచ్చినట్టులేదు. మరి నాలుగు రోజుల తర్వాత వీధి గుమ్మంలో కనిపించి "మా అన్నయ ఢిల్లీ నుంచి వచ్చాడండీ. రోజుకో తెలుగు సినిమా చూస్తున్నాం. మీ అరవ పాఠాలు బాగా సాగుతున్నాయా?" అని పలకరించింది.

"మీరు లేకపోతే చదువెందుకని మీ స్నేహితురాలూ మానేసింది బెంగపెట్టుకుని" అన్నాను.

ఆ అంజనీ దేవి మూతిని జినియా పువ్వులాగ తిప్పింది. కంకరరోడ్డు మీద ఎద్దుబండి నడకలాగ సహజకాశీన్యం ఒలికిస్తూ నవ్వింది.

తప్పించుకుని పారిపోయాను.

మా స్నేహితుడొకడు కలకత్తాలో ఇంటర్వ్యూకి వెళుతున్నానంటే తెల్లవారుఝామున స్టేషనుకి వెళ్ళాను. నాలుగు గంటలకి బండి. కలిసి, శుభాకాంక్షలు పలికాక ఇంటికి బయలుదేరాను. అప్పుడే తూర్పు తెల్లవారుతోంది. చెరువు మీంచి చల్లగాలి వీస్తోంది. జట్కాలున్నా ఎందుకో ఆ రోజు అంతదూరమూ నడవాలనిపించింది. ఇంటికి వెళ్ళి చేసేదేమీ లేదు. అందుకని పెద్ద చెరువు దక్షిణపు గట్టంటే నడవడం ప్రారంభించాను. ఒక పక్క పచ్చటి పొలాలు, వాటికవతల వరుసగా చెట్లు, రాళ్ళు తన్నుకుంటూ వరుసగా అడుగులు

వేస్తున్నాను. అలాంటప్పుడు మనసులో నిర్దుష్టంగా ఏ ఆలోచనా కుదరదు. ఏ చెట్టు గురించో, రెపరెపలాడిపడే ఆకు రంగు గురించో, చెరువులో గెంతిన కప్ప గురించో ఆలోచన కదులుతుంది. అంతలో చెదిరిపోతుంది మళ్ళీ మరో ఆలోచన వస్తుంది. అందుకే ఇలాంటి ఉదయపు నడకలో మనస్సు విశ్రాంతి తీసుకుంటుందనుకుంటాను. ఒకే ఆలోచనని అలా పెంచినప్పుడే అలసట.

ఉన్నట్టుండి ఎవరో భుజం మీద చెయ్యి వేస్తే ఉలికిపడ్డాను. పక్కకి తిరిగితే తెల్లటి బొద్దు మీదాలూ, వెడల్పాటి పాత తోలు పటకాలతో బిగించిన పాంటూ, హవాయ్ చెప్పులూ, దుక్కలాంటి చేతికర్రా, వెండిఫేము కళ్ళద్దాలూ ఎదురయాయి. తాసీల్లారుగారి కుండవలసిన హంగులన్నీ సరిగా అమిరాయనుకున్నాను, మనసులో.

"నువ్వు భావనారాయణగారి అబ్బాయివి కదు?" అన్నారాయన, నాతోపాటు అడుగులు వేస్తూ, మాట్లాడితే గొంతు ఎలుగు రాసినట్టు ఆడదాని గొంతులాగ ధ్వనిస్తుంది. గొప్ప మనిషి కుండవలసిన చివరి అర్హత కూడా ఆయనకి అబ్బిందని మనస్సులో అనుకున్నాను.

నా జవాబు కోసం ఆయన ఆగలేదు. "మీ నాన్న కాంట్రాక్టు ఎలా సాగుతోంది?" అన్నారు.

"బాగానే ఉందండి" అన్నాను. "మా నాన్నగారూ మీరూ కలిసి చదువుకున్నారా?" అన్నాను ఏమనాలో తెలియక.

"ఎందుకలా అడిగావు? భావనారాయణ అంటున్నాననా? అతనికి ఆ కాంట్రాక్టు దగ్గరుండి నేనే నేనే ఇప్పించాను. అప్పట్నుంచీ చూస్తున్నాను. ఆ మాత్రం 'వారేయ్' అనడానికి హక్కు లేదంటావా?" అన్నారాయన. ఇప్పుడిక పూర్తిగా నా భుజం మీదా, చేతికర్ర మీదా గంజి కావిడి వేసుకుని ఈడిగిలబడుతూ నడుస్తున్నారాయన.

"ఏమిటి ఈ వయస్సులోనే మార్నింగ్ వాక్ ప్రారంభించావు? నీ వయస్సులో నేను రెండు గంటలు బస్కెట్ బాల్ తీసి, శేరుపాలు తాగేవాడిని. కాకపోతే ఇలా ఉండేవాడినా?... నీలాగయితే పదిమంది పిల్లల్ని కనగలిగేవాడినా? దాంట్లో ఆరుగురే దక్కారనుకో" అన్నారు నా వేపు చూస్తూ.

"మార్నింగ్ వాక్కి రాలేదండీ. మా స్నేహితుడొకడు కలకత్తా వెళ్తున్నానని ఉత్తరం రాస్తే కనిపించిపోదామని"

"అలా చెప్పు. కుర్రవాడు మనవాడేనా?"

"అంటే?"

"అంటే - జాతి, కులం, ఇంటిపేరూ, ఊరూ..."

"మనవాడేనండీ. నిష్ఠలవారబ్బాయి."

"అలాగా! మనవాడు అంత దూరం పోతున్నాడేం ఉద్యోగానికి?"

"ఇంకా ఏదండీ. ఇది ఇంటర్వ్యూ... ఉద్యోగం వచ్చినప్పటి మాట కదా!"

నేనేదో నేరం చేసినట్టు ఆగిపోయి చూశారు. "ఏమిటన్నావు? మనవాళ్ళు వెళ్ళిన చోట మరొకడు గెలవటమా? అసంభవం. ఒకటే చెప్పతాను విను. మనవాడు వెళ్ళక చెడ్డాడు. అరవ్యాడు వెళ్ళి బాగుపడ్డాడు."

ఈ 'మనవాడు'కి అర్థం నాకు సరిగా తెలియలేదు. ఆయన ఉద్దేశం ఆంధ్రుడనా? బ్రాహ్మణుడనా? వైదికుడనా?

"నిష్ఠలవారంటే హరితన గోత్రం, మంచిదే అబ్బాయి కెన్నేళ్ళన్నావు?"

చెప్పాను.

"భేష్! పెళ్ళయి ఉండదు బహుశా."

ఇదీ ఊహ కాదు. నాకు ఉద్దేశించి ప్రశ్న. "అవలేదండీ" అన్నాను. అంతే నా వేపు తిరిగి "ఈసారి కలకత్తా నుంచి తిరిగి వెళ్తున్నప్పుడు నాకు చెప్పు. నీతో పాటు నేనూ స్టేషనుకి వస్తాను. మరచిపోకు" అన్నారు.

నాకు నవ్వొచ్చింది. పెర్మిట్లకీ, రికమెండేషన్లకీ వచ్చినవాళ్ళని మెడలు వంచి సంబంధాలకి ఒప్పిస్తాడు గావును.

"మీకెందుకండీ ఈ పెళ్ళిళ్ళ గొడవ అనుకుంటున్నావా మనసులో? ఆ...ఏముందయ్యా..వయస్సు మీద పడుతోంది. పెళ్ళాం చచ్చిపోయి అయిదేళ్ళయి పోయింది. ఖాళీ చేసిన ఇల్లులాగ బుర్ర కూడా ఖాళీ అయిపోయింది. పాతబడిపోయిందేమో దానిలో ఏ ఆలోచన ఎక్కువకాలం నిలవదు. అందువల్ల దాన్ని అప్పుడప్పుడు నింపడానికి ఏదో పనికావాలి. తీరికవేళల్లో అబ్బాయిల, అమ్మాయిల గురించి వాకబు చేస్తుంటాను. మన చేతి మీదుగా రెండు పెళ్ళిళ్ళు చేసి, వాళ్ళు సుఖంగా ఉండేట్టు చూస్తే పుణ్యమే కదా! ఇది నాకో చిన్న హాబీ. అన్నట్టు నీకు పెళ్ళికాలేదు కదూ?" అని ఆగారు.

తలూపాను.

"అప్పుడే చేసుకోకు. చదువు పూర్తి చేస్తే పెద్ద బేరం వస్తుంది."

"కట్నాల్ని కూడా మీరు ప్రోత్సహిస్తున్నారా?" అనడిగాను.

"తప్పేముంది? శక్తి ఉన్నవాడు ఇస్తాడు. కావలసినవాడు పుచ్చుకుంటాడు." అదేదో పెద్ద జోక్ లాగా ఆగి, నిలబడి చాలాసేపు నవ్వాడు. నవ్వికొద్దీ చేతికర్ర మట్టిలో సుడులు తిరుగుతూనే ఉంది.

నాకూ ఆయన ఉద్యమానికి ఉడుతా భక్తిగా సహాయం చెయాలనిపించింది. "మా ఇంటాయన శోభనాద్రిగారని - తెలుసుగా?" అన్నాను.

"తెలియకేం? పదేళ్ళు జైల్లో ఉన్న ఓ నేరస్తుడి కుటుంబం బ్రతకలేక ఇంటిని వేలం వేస్తే కొన్నాడు. నౌఖరీ చేసినన్నాళ్ళూ ఇంట్లో జైల్లో ఉన్నట్లే ఉండేవాడు. ఆఫీసులో ఎలాగూ జైలే కదా! ఏమిటతని సంగతి?"

"ఈ మధ్య ఆయన మనుమరాలికి పెళ్ళి సంబంధాలు వెదుకుతున్నాడు. అమ్మాయిని చూసే ఉంటారు!"

"చూడకేం? చిన్నప్పట్నుంచీ తెలుసు. అయితే ఆ అమ్మాయికి పెళ్ళా? మంచి సంబంధమే!"

"మరో చిన్న క్లూ ఉంది. మా ఇంటికి ఎదురుగా ఉన్న ఇంట్లో ఓ అబ్బాయి ఉన్నాడు. పేరు సత్తిరాజులు. అతనూ పెళ్ళి చేసుకోవాలనే తాపత్రయంలో ఉన్నాడు."

"అలాగా? నాకు తెలీదే!" అన్నారాయన

"ఇంకా వినండి. అతనికి చాలా డబ్బుందట. చదువుకోని పాపానికి వాళ్ళ మావరయ్య కష్టడిలో ఆస్తిని ఉంచి పోయిందట వాళ్ళమ్మ. లేకపోతే ఇంకా వెలిగేవాడట కొంచెం స్కూలూజ్. కాని అతనికో సంబంధం..."

"అవునవును. చూడాలి చూడాలి" అని తనలో తను అనుకున్నట్టు అన్నాడు.

"మీరెందుకేం శ్రమ పడనక్కరలేదు. అతనే ఓ సంబంధం చూసుకున్నాడు."

"చూసుకున్నాడు? అదీ అయిపోయింది! ఏమిటా సంబంధం?"

"ఈ శోభనాద్రిగారి సంబంధమే. ఇక్కడ మీ పని చాలా సులభం. అమ్మాయి తాతనీ, కుర్రాడి మామయ్య అతను చూస్తే కాస్త గట్టి ఘటంలాగే కనిపిస్తున్నాడు! ఒప్పించారంటే పని తేలికయిపోతుంది."

"కుర్రాడి మావరయ్య గట్టి ఘటం అంటున్నావు? కుర్రాడు ఏదయినా చెప్పాడా ఏమిటి?"

అతనికి ఆసక్తిని కలిగించే విషయం చెపుతున్నందుకు నాకు ఉత్సాహం వచ్చింది. "వేరే చెప్పాలిటండీ. కుర్రాణ్ణి చూస్తే అతని సంరక్షకుడు ఎలాంటివాడో అర్థం కావడంలేదూ? వీడో గంత. వీడికి తగ్గ బొంత అతను."

ఒక్క క్షణం ఆలోచనలో పడ్డాడు ఆయన. "మరి ఆ బొంతను ఒప్పించాలంటే ఏం చెయ్యాలంటావు?"

"సింపుల్. సత్తిరాజులు వట్టి మూర్ఖుడు. తను పట్టిందే కుందేలనేవాడు. ఆ అమ్మాయిని చేసుకోవాలని తెగ మురిసిపోతున్నాడు. చెయ్యకపోతే ఏడ్చి మొత్తుకుని ఏ రైలు కిందో తలపెడతాడని చెప్పండి, చాలు. వాళ్ళ మావరయ్య లాయరుట కూడాను నేను ఆయన్ని చూడలేదు లెండి. ఏదీ? నేను వచ్చినప్పుడల్లా ఉండేది రెండూ రోజులే. అదీ బయటే గడిచిపోతుంది. అందుకని, ఆయన లాయరు కనక రేపు జరగబోయే విషయాలను ఊహించుకుని పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నా ఒప్పుకోవచ్చు."

"మంచి ఐడియా" అన్నాడు వృద్ధుడు. ఇంకా ఆలోచిస్తున్నాడాయన.

"ఏం? ఆ చదువురాని మొద్దేమిటి, ప్రేమలో పడడం ఏమిటని ఆలోచిస్తున్నారా? మొన్న నాతో స్వయంగా అన్నాడు కూడాను."

"ఏమని?"

"నన్ను ఆ అమ్మాయిని ప్రేమించకుండా జాగ్రత్తపడమని."

"అంటే నువ్వు -"

తడబడ్డాను. "అబ్బే! లేదనుకోండి. అతని విషయం చెప్పాలి కనుక చెబుతున్నాను."

"అవునవును. ఇలాంటి సందర్భాలలోకేసు చాలా స్పష్టంగా తెలియాలనుకో... సరే సరే. బాగుంది." అన్నారు ఆయన.

ఇంక అనవసరంగా ఆయన్ని రెచ్చగొట్టకూడదనుకున్నాను. ఏదో సరదాకి చెప్పాలనుకుని ఇంతవరకూ చెప్పాను. ఇంక నోరెత్తలేదు. హఠాత్తుగా మా ఇద్దరి మధ్య సంభాషణ ఆగిపోయింది. మా వీధి దగ్గరకి కూడా వచ్చేశాం. ఏదో మాట్లాడాలని మెల్లగా అన్నాను.

"మీ అమ్మాయి నాకు తెలుసు. మొన్న చూశాను."

"ఏ అమ్మాయి?" అన్నాడతను ఏదో ఆలోచనలో నుంచి తేరుకున్నట్టు.

"మీ చిన్నమ్మాయి అనుకుంటాను."

నవ్వి - "మా చిన్నమ్మాయి చచ్చిపోయి పదేళ్ళయింది. మిగతా అమ్మాయిలు పెళ్ళి చేసుకుని వెళ్ళిపోయారు. నన్ను చూడడానికి వచ్చి ఆరేళ్ళయింది" అన్నారు.

నేను నిర్ఘాంతపోయాను. మా వీధిలో నడక సాగిస్తున్నాం.

"మరి దుర్గ మీ అమ్మాయి కాదా?" అన్నాను.

"ఏ దుర్గ?" అన్నారాయన ఆశ్చర్యంగా

నేను మరింత దిగ్భ్రమ చెందాను.

పదడుగుల దూరంలో తాసిల్దారుగారింటి ముందు జీపు ఆగి ఉంది. ఎవరో తెల్లటి వ్యక్తి ఇంట్లోంచి వచ్చి జీపు ఎక్కారు. జీపు కదిలిపోయింది. నేను నివ్వెరపోయాను. ఇప్పటికీ నా పొరపాటు అర్థమయింది.

నా ఆశ్చర్యానికి కారణం ఈయనకి అర్థమయినట్టుంది.

"నన్నెవరనుకుంటున్నావ్?" అన్నారాయన నడుస్తున్నవాడల్లా ఆగి, ప్రశ్నార్థకంగా మొహం పెట్టాను.

"ఇంతసేపూ నేనెవరో తెలిసే మాట్లాడావనుకున్నాను. నేను తెలీదన్నమాట!"

"గుర్తుపట్టలేదండి" అని నీరసంగా అన్నాను.

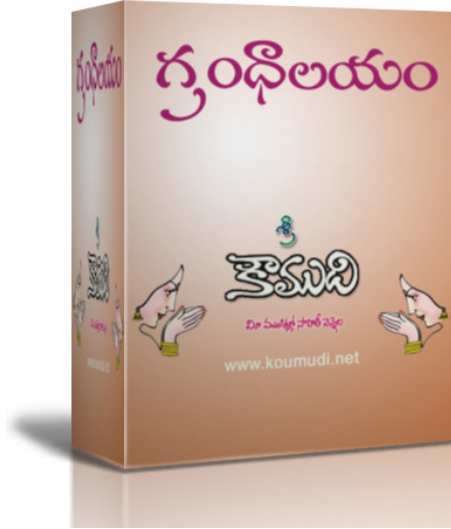
ఇద్దరం మా ఇంటి ముందుకు వచ్చాం. అతను నవ్వి నా భుజం మీద చెయ్యి వేసి, "ఇండాకటినుంచీ నువ్వు వర్ణించే ఆ సత్తిరాజులు వాడు మా త్రాప్తుడే.. వాడి మావరయ్య ఆ గంతకు తగ్గ బొంతను నేనే. నేను ఇరవై ఏళ్ళుగా వాడి గురించి కనిపెట్టలేని విషయాల్ని నువ్వు సులువుగా గ్రహించేశావు. తీరిక ఉన్నప్పుడల్లా మా ఇంటికి వస్తాండు." అని కర్ర ఆడించుకుంటూ ఎదురింటిలోకి వెళ్ళిపోయారు లాయరు సోమయాజులుగారు.

నోట మాట రాక బిక్క చచ్చిపోయి రాయిలా నిలబడిపోయాను

అదండీ సంగతి.. మన హీరోగారిక్కడ పప్పులో కాలేసారు. అసలంతకీ సుబ్బులు మన హీరో గారి మనసులో మర్మాన్ని గ్రహిస్తుందంటారా? సత్తిరాజు ఎంతకాలమిలా సుబ్బులు వెంట తిరుగుతాడూ? అసలు సుబ్బులు మనసులో ఏముందీ?
ఈ వెన్నెల వాగులో మరో మజిలీ కోసం వచ్చేనెల వరకూ ఆగాల్సిందే..

ఈ నవల క్రిందటి భాగాలు చదవాలంటే కౌముది గ్రంథాలయాన్ని సందర్శించండి..!

[Click here to go to KOUMUDI Library](http://www.koumudi.net)